

Каськова Л.Ф., *Абрамчук І.І.

Українська медична стоматологічна академія, м. Полтава

Кафедра дитячої терапевтичної стоматологічної академії з профілактикою
стоматологічних захворювань

*ВДНЗ України «Буковинський державний медичний університет»

pedodont@ukr.net

СТОМАТОЛОГІЧНИЙ СТАТУС ПІДЛІТКІВ, ЯКІ НАВЧАЮТЬСЯ В РІЗНИХ ЗАКЛАДАХ ОСВІТИ

Карієс зубів – проблема сьогодення, коріння якої сягає в далеке минуле, оскільки ця патологія виявлена ще в давні часи, що потребує детального вивчення факторів, які сприяють її виникненню.

Стоматологічні хвороби, як правило, виникають під впливом різних чинників, серед яких можуть бути: низький рівень гігієни порожнини рота, стан соматичного здоров'я, біогеохімічні особливості навколишнього середовища, соціально-економічні умови життя, якість та кількість харчування населення, організація первинної профілактики.

Упродовж останнього часу, у науковій літературі, висвітлюється питання про вплив нових форм навчання (ліцеї, гімназії, колегіуми, класи з поглибленим вивченням мов) на стан загального здоров'я школярів та можливості впливу на стоматологічний статус.

Об'єкти дослідження.

Вивчення стоматологічного статусу проводилось за загальноприйнятою методикою у підлітків, які навчаються в різних закладах освіти (школа, коледж, університет) Чернівці. Визначали показник поширеності (%) та інтенсивності карієсу (КПВ зубів) у кожному віковому періоді.

Інтерпретацію результатів поширеності карієсу проводили згідно номенклатури ВООЗ, де значення від 0 до 30% розцінюється, як низька

поширеність, від 31 до 80% – середня та від 81 до 100% – висока поширеність карієсу зубів. Рівень інтенсивності визначали за показниками: дуже низький - 0–1,1; низький - 1,2–2,6; середній - 2,7–4,4; високий - 4,5–6,5; дуже високий - 6,6 і вищий. При порівнянні показників вірогідними вважали значення при $p \leq 0,05$.

Результати дослідження та їх обговорення

Проведені нами дослідження стану твердих тканин зубів у підлітків, які навчаються в різних закладах освіти Чернівців (школа, технікум, університет) виявили, що всі обстежені мали карієс. Тобто поширеність карієсу в усіх вікових групах не залежно від місця навчання становила 100%. За критерієм ВООЗ - це висока поширеність карієсу зубів.

Інтенсивність карієсу за показником КПВ зубів у підлітків 15 років, які навчались в школі в 1,94 рази нижча (низький рівень інтенсивності), ніж у підлітків коледжу (середній рівень інтенсивності). Складова «К» (нелікований карієс) у відвідувачів технікуму в 3,19 рази вища, ніж у школярів. Кількість запломбованих зубів у школярів становить 70,2% від показника КПВ, а у студентів коледжу – 50,9%.

В 16 років інтенсивність карієсу у осіб, які навчаються в школі збільшується в 1,35 рази в порівнянні з попереднім віковим періодом, тобто на 34% (середня), а в осіб, що навчаються в коледжі – в 1,55 рази (на 54,8%) (дуже висока). Спостерігаємо більш значний приріст інтенсивності карієсу у підлітків, які навчаються в коледжі з 15 до 16 років, що потребує більш детального вивчення причин цього явища. Можемо припустити, що діти, які вступають до коледжу позбавляються щоденної опіки з боку батьків, стають більш самостійними та менше звертають увагу на стан стоматологічного здоров'я.

У 16-річних підлітків різних форм навчання показник значно відрізняється. Діти, що відвідують школу мають інтенсивність карієсу в

2,28 рази нижчу (на 122,8%), ніж ті, що здобувають подальшу освіту в коледжі.

В цей віковий період відсоток запломбованих зубів у школярів становить – 71,29%, а у студентів коледжу – 39,1% від показника КПВ. У школярів показник залишається на такому ж рівні в порівнянні з 15-річними, а у студентів коледжу погіршується та з'являються видалені постійні зуби ($0,16 \pm 0,3$ зубів).

Отримані дані свідчать про різницю показника інтенсивності карієсу у підлітків різних форм навчання та в різні вікові періоди. У школярів спостерігаємо вірогідно нижчі показники, ніж у студентів коледжу.

Наступний віковий період -17 років – це підлітки, які відвідують коледж та ті, що здобувають вищу освіту. Порівняння цих груп показало значні відмінності стоматологічного статусу досліджуваних контингентів. Показник КПВ зубів у студентів 1 курсу університету був у 2,48 рази нижчий (середній), ніж у студентів 3 курсу коледжу (дуже високий). Відсоток запломбованих зубів (П) в коледжі становив 45,3%, а в університеті – 63,76%. Кількість видалених зубів у студентів коледжу збільшилась в 1,9 рази в порівнянні з 16-річними. Видалених постійних зубів з приводу карієсу та його ускладнень у студентів університету не виявлено. Спостерігаємо значне зростання інтенсивності карієсу в порівнянні з попереднім віковим періодом у студентів коледжу (на 34,67%).

У 18 років виявлене збільшення показника інтенсивності карієсу в порівнянні з 17-річними, але воно менше, ніж в попередні роки. У студентів університету кількість зубів, уражених карієсом збільшилась в 1,12 рази, в коледжі – в 1,18 рази. Показники залишились на рівні середнього та дуже високого. Ставлення до свого стоматологічного здоров'я визначається кількістю запломбованих зубів та кількістю видалених з приводу ускладнень карієсу. У відвідувачів коледжу в цей

віковий період лікувалося 51,4% зубів, уражених карієсом, у студентів університету - 57,56%. Збільшилась кількість видалених зубів у студентів коледжу в 2,26 рази в порівнянні з попереднім віковим періодом (6,52% від КПВ), з'явилися видалені зуби у студентів університету (2,44% від КПВ).

Отримані результати засвідчують про відношення підлітків різних форм навчання до збереження свого стоматологічного здоров'я. Враховуючи показники інтенсивності карієсу можемо допустити, що підлітки, які навчаються в коледжі недостатньо приділяють увагу стану твердих тканин зубів, що призводить до збільшення кількості зубів, уражених карієсом в кожному віковому періоді, які вивчалися. Це спонукає до більш детального вивчення факторів ризику виникнення карієсу у підлітків, які навчаються в різних закладах освіти та планування проведення профілактичних заходів з метою підвищення резистентності твердих тканин зубів у них.